

Yttrandebegäran om förslag till övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan, 7.4.2014, LAPELY/8/07.04/2014

YTTRANDE OM FÖRSLAG TILL ÖVERVAKNINGSPROGRAM FÖR FINLANDS HAVSFÖRVALTNINGSPLAN

Närings-, trafik- och miljöcentral i Lappland har begärt gränsälvskommissionens yttrande om förslag till övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan. Övervakningsprogram ska utgöra den andra delen av havsförvaltningsplanen. Kontrollprogrammet gäller fr.o.m. 15 juli 2014 till 14 juli 2020.

Stadsrådets beslut december 2012 om havsförvaltningsplanens första skede innehöll bedömning av nuläge och god status samt miljömål. Havsförvaltningsplanens tredje och sista del, åtgärdsprogram, utarbetas och det beräknas komma på remiss fr.o.m. oktober 2014. Vid samråd förväntas synpunkter om tillräckligheten och kvaliteten i förslaget till övervakningsprogram. Uppläggning av övervakningsprogram förutsätter tätt samarbete mellan länderna. Finland och Sverige har samordnat utvecklingsarbete av sina övervakningsprogrammen.

Överenskommelsens tillämpningsområde är geografiskt definierat i gränsälvsöverenskommelsen. Flodmynningen och kustvattenområde utanför mynningen hör till detta område. Fiskestadgan är en väsentlig del av överenskommelsen som reglerar skydd och hållbart nyttjande av vandringsfiskebestånden i Torne älv.

I delprogram biologisk mångfald havsöring och sik är de fiskarter som är med i övervakningen. Det finns intresse vid Torne älv att återuppliva den utrotningshotade vandrings-siken. Gränsälvskommissionen därmed föreslår att *införa årlig uppföljning av vandrings-sik i övervakningsprogram*, istället för stickprovskontroll. I bakgrundsmaterial konstateras att liknande övervakning finns inte på den svenska sidan. Övervakning borde koordineras mellan länderna.

Övervakning av havsöringens yngeltäthet genomförs årligen i Torne älvs bifloder Kangosjoki, Pakajoki, Naamijoki och Äkäsjoki. I Pakasjoki och Äkäsjoki har yngeltätheter varit största. Endast övervakning av yngeltäthet ger inte fullständig information om havsöringens tillstånd eller faktorer som påverkar det. Gränsälvskommissionen föreslår att *en av Torne älvs biflöde väljs som indexälv där utöver yngeltäthet övervakas smoltmängderna som lämnar älven för havet samt mängden av lekvandrande honlaxar*, på det sättet som presenteras i övervakningsprogrammets bakgrundsmaterial. Sverige har inte på senare år gjort någon övervakning av yngeltäthet och biflödena på svensk sida har således inte uppföljts för havsöringsbestånden. Denna uppföljning som dessutom kräver investeringar borde också samordnas mellan Finland och Sverige .

Informering av laxfiske på havsområdet och vid kusten informeras av yrkesfiskare per fisketur, som har konstaterats i övervakningsprogram. *Uppgifter om fångst inom fritidsfiske borde utvecklas för att få helhetsbild av laxfångster i havsområdet. Även samling av fångstuppgifter av östersjölax vid älven borde förbättras speciellt när det gäller kullenät- och flytnätfiske.* EUs kommande fiskeridatainsamlingsprogram (Data Collection Framework, DCF) ställer ytterligare krav på uppskattning av fritidsfiske. Fångstuppgifterna för övervakningen ska naturligtvis samordnas med de olika övervakningsverksamheterna.

Kommissionen noterar ytterligare ökande behov för *hålla reda på effekter av elektromagnetism, buller och vibration på vandringringsfiskebestånden på kustområdena.* I olika planerade projekt vid Bottenhavets grunda kustområde (t.ex. vindkraftverk och vindkraftparker) blir effekter, av ett enskilda projekt eller samverkan av olika projekt, för vandringringsfiskar inte nödvändigtvis tillräckligt bedömda vid miljökonsekvensbedömningsprocessen.

Timo Jokelainen
ordförande

Johan Antti
vice-ordförande

Virve Sallialmi
sekreterare